

אלגברה ליניארית 1 למדמ"ח

מועד ב'

מרצים: ד"ר זהבה צבי, ד"ר ירמיהו מילר, ד"ר מרינה ברשדסקי.

תשפ"ד סמסטר א'

השאלון מכיל 11 עמודים (כולל עמוד זה וכולל דף נוסחאות).

בהצלחה!

הנחיות למדור בחינות שאלוני בחינה

- לשאלון הבחינה יש לצרף מחברת.
- ניתן להשתמש במחשבון מדעי לא גרפי עם צג קטן.

חומר עזר

- דפי נוסחאות של הקורס (7 עמודים בפורמט A4), מצורפים לשאלון.

אחר / הערות יש לענות על השאלות באופן הבא:

- יש לנמק היטב כל שלב של פתרון. תשובה ללא הסבר וללא נימוק, אפילו נכונה, לא תתקבל.
- יש לפתור 4 מתוך 5 השאלות הבאות. משקל כל שאלה 25 נקודות.
- סדר התשובות אינו משנה, אך יש לרשום ליד כל תשובה את מספרה.
- הסבר היטב את מהלך הפתרון.
- יש לציין את השאלות שעניתם עליהן בתחילת המחברת.

שאלה 1 (25 נקודות)

(א) (12 נקודות) נתונה המערכת הליניארית הבאה:

$$\begin{aligned} x + (k+2)y + 3z &= 4 \\ (k+1)x + (k+2)y + (k-4)z &= k+10 \\ (k+2)x + (2k+4)y + (2k+3)z &= k+6 \end{aligned}$$

עבור אילו ערכי הפרמטר k למערכת

- פתרון יחיד,
- אין פתרון,
- אינסוף פתרונות.

במקרה של אינסוף פתרונות רשמו את הפתרון הכללי.

(ב) (4 נקודות) נתונה המטריצה $A = \begin{pmatrix} 1 & k+2 & 3 \\ k+1 & k+2 & k-4 \\ k+2 & 2k+4 & 2k+3 \end{pmatrix}$. לאילו ערכי הפרמטר k המטריצה A הפיכה?

(ג) (4 נקודות) לאילו ערכי הפרמטר k מתקיים $\dim(\text{Nul}(A)) > 0$.

תהיינה $B, C \in \mathbb{R}^{n \times n}$. הוכיחו או הפריכו:

(ד) (3 נקודות) אם $BC = C$ ו- $C \neq 0$ אז $B = I$.

(ה) (2 נקודות) אם $BC = 5I$ אז B הפיכה ו- C הפיכה.

שאלה 2 (25 נקודות)

(א) (9 נקודות) פתרו את מערכת המשוואות הבאה מעל שדה $\mathbb{Z}_5$

$$\begin{cases} 3x + 2y + z = 4 \\ 4x + 3y - 2z = 1 \\ x + 2y + 2z = 1 \end{cases}$$

רשמו את כל הפתרונות שלה.

(ב) (8 נקודות) נתונות הקבוצות הבאות:

$$W_1 = \left\{ A \in \mathbb{R}^{2 \times 2} \mid A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & -a \end{pmatrix} \quad a, b, c \in \mathbb{R} \right\}, \quad W_2 = \left\{ A \in \mathbb{R}^{2 \times 2} \mid |A| = 1 \right\}$$

לכל אחת מהקבוצות W_1, W_2 בדקו אם היא תת מרחב ווקטורי של $\mathbb{R}^{2 \times 2}$. נמקו את תשובתכם.

(ג) (8 נקודות) מצאו בסיס ומימד של כל אחד מתתי המרחבים שמצאתם בסעיף ב'.

שאלה 3 (25 נקודות)

(א) (8 נקודות) נתונה הקבוצה של וקטורים של $\mathbb{R}_3[x]$:

$$B = \{b_1 = 100 + 2x + 4x^2 + 6x^3, \quad b_2 = 70x + 2x^2 + x^3, \quad b_3 = 96x^2 + 2x^3, \quad b_4 = 4x^3\}$$

הוכיחו ש- B מהווה בסיס של $\mathbb{R}_3[x]$.

(ב) (8 נקודות) נתון הווקטור $w \in \mathbb{R}_3[x]$:

$$w = 100 + 2x + x^2 + 10x^3.$$

מצאו את וקטור הקואורדינטות של w ביחס לבסיס B , כלומר מצאו את $[w]_B$.

(ג) (5 נקודות) נניח כי $A \in \mathbb{R}^{3 \times 10}$ כך ש- $\dim(\text{Nul}(A)) = 7$. הוכיחו כי העמודות של A פורשות את $\mathbb{R}^3$.

(ד) (4 נקודות) נניח כי $B \in \mathbb{R}^{n \times n}$ ויהיו u_1, u_2, u_3 ווקטורים של $\mathbb{R}^n$. הוכיחו או הפריכו ע"י דוגמה נגדית: אם $\{Bu_1, Bu_2, Bu_3\}$ ת"ל אז $\{u_1, u_2, u_3\}$ ת"ל.

שאלה 4 (25 נקודות)

(א) (6 נקודות) במרחב וקטורי $\mathbb{R}^4$ נתונים הווקטורים

$$v_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 3 \\ 0 \\ 2 \end{pmatrix}, \quad v_2 = \begin{pmatrix} 2 \\ 2 \\ 2 \\ 0 \end{pmatrix}, \quad u_1 = \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \quad u_2 = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}.$$

$$U = \text{span}(u_1, u_2), \quad V = \text{span}(v_1, v_2)$$

מצאו בסיס ומימד של U, V .

(ב) (6 נקודות) מצאו בסיס ומימד של $V + U$.

(ג) (6 נקודות) מצאו בסיס ומימד של $V \cap U$.

תהיינה $A, B \in \mathbb{R}^{n \times n}$. הוכיחו או הפריכו:

(ד) (4 נקודות) אם A הפיכה ו- $B \neq 0$ אז AB הפיכה.

(ה) (3 נקודות) אם A הפיכה ו- $B \neq 0$ לא הפיכה אז $A + B$ לא הפיכה.

שאלה 5 (25 נקודות)

תהי $T : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^{2 \times 2}$ העתקה לינארית שמוגדרת

$$T \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a + 2b & b + 2c \\ 3b + 5c & a - 2c \end{pmatrix}$$

(א) (5 נקודות) מצאו את המטריצה המייצגת הסטנדרטית של T .

(ב) (4 נקודות) האם T "על"?

(ג) (4 נקודות) האם T חד-חד-ערכית?

(ד) (7 נקודות) נתון הבסיס

$$B = \left\{ b_1 = \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, b_2 = \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \\ 0 \end{pmatrix}, b_3 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix} \right\}$$

של $\mathbb{R}^3$ והבסיס

$$C = \left\{ c_1 = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, c_2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, c_3 = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, c_4 = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \right\}$$

של $\mathbb{R}^{2 \times 2}$. מצאו את המטריצה המייצגת $[T]_C^B$ לפי הבסיס B והבסיס C .

(ה) (5 נקודות) נתון הווקטור $u = 5b_1 + 3b_2 + 6b_3$. מצאו את $[T(u)]_C$.

פתרונות

שאלה 1

(א)

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & k+2 & 3 & 4 \\ k+1 & k+2 & k-4 & k+10 \\ k+2 & 2k+4 & 2k+3 & k+6 \end{array} \right) \xrightarrow{\substack{R_2 \rightarrow R_2 - (k+1)R_1 \\ R_3 \rightarrow R_3 - (k+2)R_1}} \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & k+2 & 3 & 4 \\ 0 & -k(k+2) & -2k-7 & 6-3k \\ 0 & -k(k+2) & -k-3 & -3k-2 \end{array} \right)$$

$$\xrightarrow{R_3 \rightarrow R_3 - R_2} \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & k+2 & 3 & 4 \\ 0 & -k(k+2) & -2k-7 & 6-3k \\ 0 & 0 & k+4 & -8 \end{array} \right)$$

אם $k = 0$ נקבל:

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 0 & 0 & -7 & 6 \\ 0 & 0 & 4 & -8 \end{array} \right) \xrightarrow{R_3 \rightarrow 7R_3 + 4R_2} \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 0 & 0 & -7 & 6 \\ 0 & 0 & 0 & -32 \end{array} \right)$$

קיבלנו שורת סתירה ולכן לא קיים פתרון.

אם $k = -2$ נקבל:

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 0 & 3 & 4 \\ 0 & 0 & -3 & 12 \\ 0 & 0 & 2 & -8 \end{array} \right) \xrightarrow{R_3 \rightarrow 3R_3 + 2R_2} \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 0 & 3 & 4 \\ 0 & 0 & -3 & 12 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right) \xrightarrow{R_1 \rightarrow R_1 + R_2} \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 0 & 0 & 16 \\ 0 & 0 & -3 & 12 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right)$$

אין שורת סתירה ויש משתנה חופשי לכן יש אינסוף פתרונות. פתרון הכללי:

$$(x, y, z) = (16, y, -4), \quad y \in \mathbb{R}.$$

אם $k = -4$ נקבל: $\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & -2 & 3 & 4 \\ 0 & -8 & 1 & 18 \\ 0 & 0 & 0 & -8 \end{array} \right)$. קיבלנו שורת סתירה ולכן לא קיים פתרון.

עבור $k \neq 0, -2, -4$ קיים פתרון יחיד.

(ב)

$$A = \left(\begin{array}{ccc} 1 & k+2 & 3 \\ k+1 & k+2 & k-4 \\ k+2 & 2k+4 & 2k+3 \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{ccc} 1 & k+2 & 3 \\ 0 & -k(k+2) & -2k-7 \\ 0 & 0 & k+4 \end{array} \right)$$

עבור $k \neq 0, -2, -4$ כל העמודות מובילות ולכן A הפיכה.

(ג)

"מספר עמודות הלא מובילות במדורגת" $= \dim(\text{Nul}(A))$

אם $k = 0$ המדורגת המתקבלת הינה $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 0 & 0 & -7 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$ ולכן $\dim(\text{Nul}(A)) = 1$

אם $k = -2$ המדורגת המתקבלת הינה $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 0 & 0 & -3 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$ ולכן $\dim(\text{Nul}(A)) = 1$

אם $k = -4$ המדורגת המתקבלת הינה $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 0 & -8 & -7 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$ ולכן $\dim(\text{Nul}(A)) = 1$

לסיכום $\dim(\text{Nul}(A)) = 1 > 0$ עבור $k = 0, -2, -4$ אחרת $\dim(\text{Nul}(A)) = 0$

(ד) טענה לא נכונה. דוגמה נגדית: $B, C \in \mathbb{R}^{2 \times 2}$,

$$B = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \quad C = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$

הרי

$$BC = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = C \quad B \neq I.$$

(ה) טענה נכונה. הוכחה:

$$BC = 5I \Rightarrow |BC| = |5I| = 5^n \Rightarrow |B||C| = 5^n.$$

נניח כי C לא הפיכה. אז $|C| = 0$ ולכן נקבל $|B| \cdot 0 = 5^n \Leftrightarrow 5^n = 0$. בסתירה לכך כי $5^n > 0$.

שאלה 2

(א) (9 נקודות)

$$\begin{aligned} \left(\begin{array}{ccc|c} \bar{3} & \bar{2} & \bar{1} & \bar{4} \\ \bar{4} & \bar{3} & -\bar{2} & \bar{1} \\ \bar{1} & \bar{2} & \bar{2} & \bar{1} \end{array} \right) &= \left(\begin{array}{ccc|c} \bar{3} & \bar{2} & \bar{1} & \bar{4} \\ \bar{4} & \bar{3} & \bar{3} & \bar{1} \\ \bar{1} & \bar{2} & \bar{2} & \bar{1} \end{array} \right) \xrightarrow{R_1 \rightarrow \bar{2} \cdot R_1} \left(\begin{array}{ccc|c} \bar{1} & \bar{4} & \bar{2} & \bar{3} \\ \bar{4} & \bar{3} & \bar{3} & \bar{1} \\ \bar{1} & \bar{2} & \bar{2} & \bar{1} \end{array} \right) \\ &\xrightarrow{\substack{R_2 \rightarrow R_2 - \bar{4} \cdot R_1 \\ R_3 \rightarrow R_3 - R_1}} \left(\begin{array}{ccc|c} \bar{1} & \bar{4} & \bar{2} & \bar{3} \\ \bar{0} & \bar{2} & \bar{0} & \bar{4} \\ \bar{0} & \bar{3} & \bar{0} & \bar{3} \end{array} \right) \xrightarrow{R_2 \rightarrow \bar{3} \cdot R_2} \left(\begin{array}{ccc|c} \bar{1} & \bar{4} & \bar{2} & \bar{3} \\ \bar{0} & \bar{1} & \bar{0} & \bar{2} \\ \bar{0} & \bar{3} & \bar{0} & \bar{3} \end{array} \right) \\ &\xrightarrow{R_3 \rightarrow R_3 - \bar{3} \cdot R_2} \left(\begin{array}{ccc|c} \bar{1} & \bar{4} & \bar{2} & \bar{3} \\ \bar{0} & \bar{1} & \bar{0} & \bar{2} \\ \bar{0} & \bar{0} & \bar{0} & \bar{2} \end{array} \right) \end{aligned}$$

קיבלנו שורת סתירה ולכן למערכת אין פתרון.

המכללה האקדמית להנדסה סמי שמעון

(ב) (8 נקודות) נבדוק אם $W_1 = \left\{ A \in \mathbb{R}^{2 \times 2} \mid A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & -a \end{pmatrix} \quad a, b, c \in \mathbb{R} \right\}$ תת מרחב של $\mathbb{R}^{2 \times 2}$.

(1) $\begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \in W_1$

(2) יהיו $A = \begin{pmatrix} a_1 & b_1 \\ c_1 & -a_1 \end{pmatrix} \in W_1$, $B = \begin{pmatrix} a_2 & b_2 \\ c_2 & -a_2 \end{pmatrix} \in W_1$ אז

$$A + B = \begin{pmatrix} a_1 + a_2 & b_1 + b_2 \\ c_1 + c_2 & -a_1 - a_2 \end{pmatrix} \in W_1.$$

(3) יהיו $A = \begin{pmatrix} a_1 & b_1 \\ c_1 & -a_1 \end{pmatrix} \in W_1$ ו- $k \in \mathbb{R}$ סקלר. אז

$$kA = k \begin{pmatrix} a_1 & b_1 \\ c_1 & -a_1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} ka_1 & kb_1 \\ kc_1 & -ka_1 \end{pmatrix} \in W_1.$$

לפיכך W_1 תת מרחב.

נבדוק אם $W_2 = \left\{ A \in \mathbb{R}^{2 \times 2} \mid |A| = I \right\}$ תת מרחב של $\mathbb{R}^{2 \times 2}$.

ווקטור האפס של $\mathbb{R}^{2 \times 2}$ לא ב- W_2 לכן W_2 אינו תת-מרחב של W_2 .

(ג) (8 נקודות) נמצא בסיס של W_1 :

$$\begin{pmatrix} a & b \\ c & -a \end{pmatrix} = a \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix} + b \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} + c \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}.$$

בסיס של W_1 :

$$B_{W_1} = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \right\}.$$

$$\dim(W_1) = 3.$$

שאלה 3

(א) נרשום u_1, u_2, u_3, u_4 כווקטורים ע"י האיזומורפיזם הטבעי:

$$u_1 = \begin{pmatrix} 100 \\ 2 \\ 4 \\ 6 \end{pmatrix}, \quad u_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 70 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix}, \quad u_3 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 96 \\ 2 \end{pmatrix}, \quad u_4 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 4 \end{pmatrix}.$$

נרשום את המטריצה

$$A = \begin{pmatrix} | & | & | & | \\ u_1 & u_2 & u_3 & u_4 \\ | & | & | & | \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 100 & 0 & 0 & 0 \\ 2 & 70 & 0 & 0 \\ 4 & 2 & 96 & 0 \\ 6 & 1 & 2 & 4 \end{pmatrix}$$

A משולשית ולכן הדטרמיננטה שווה למכפלה של איברים על האלכסון.
 $|A| \neq 0 \Leftrightarrow$ העמודות בת"ל $\{u_1, u_2, u_3, u_4\}$ בת"ל.

(ב)

$$w = 100 + 2x + x^2 + 10x^3 = (100 + 2x + x^2 + 6x^3) + 4x^3 = b_1 + b_4 = 1 \cdot b_1 + 0 \cdot b_2 + 0 \cdot b_3 + 1 \cdot b_4$$

לכן

$$[w]_B = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}_B.$$

(ג) $A \in \mathbb{R}^{3 \times 10}$. נזכיר משפט הדרגה:

$$r(A) + \dim(\text{Nul}(A)) = 10.$$

לפיכך לפי משפט הדרגה:

$$r(A) + 7 = 10 \Rightarrow r(A) = 3.$$

לכן במדורגת המתקבלת מ- A יש 3 עמודות מובילות. לכן במדורגת יש איבר מוביל בכל שורה ועמודות A פורשות את $\mathbb{R}^3$.

(ד) טענה נכונה. הוכחה:

נתון $\{Bu_1, Bu_2, Bu_3\}$ ת"ל לכן קיימים סקלרים k_1, k_2, k_3 שלא כולם אפסים כך ש-

$$k_1 Bu_1 + k_2 Bu_2 + k_3 Bu_3 = 0 \Rightarrow B(k_1 u_1 + k_2 u_2 + k_3 u_3) = 0.$$

$|B| \neq 0$ לכן B הפיכה לכן

$$B^{-1}B(k_1 u_1 + k_2 u_2 + k_3 u_3) = 0 \Rightarrow k_1 u_1 + k_2 u_2 + k_3 u_3 = 0.$$

דהיינו צירוף ליניארי של u_1, u_2, u_3 אם מקדמים לא כולם אפסים השווה לווקטור האפס. לכן $\{u_1, u_2, u_3\}$ ת"ל.

שאלה 4

א) בסיס של V :

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 2 \\ 0 & 2 \\ 2 & 0 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \\ 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$

בסיס של V :

$$B(V) = \{v_1, v_2\}$$

$$\dim(V) = 2$$

בסיס של U :

$$\begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 0 & 2 \\ 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 0 & 1 \\ 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$

בסיס של U :

$$B(U) = \{u_1, u_2\}$$

$$\dim(U) = 2$$

ב) לפי משפט המימדים:

$$\dim(V + U) = \dim(V) + \dim(U) - \dim(V \cap U)$$

$$\text{כיוון ש } \dim(V) = 2, \dim(U) = 2, \dim(V + U) = 4 \text{ ואז}$$

$$\dim(V \cap U) = 0.$$

לכן $V \cap U$ מורכב מוקטור האפס:

$$V \cap U = \{0\}.$$

ג) טענה לא נכונה. דוגמה נגדית: $A = I, B = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$. הרי A הפיכה ו- $B \neq 0$ אבל

$$AB = I \cdot \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$$

לא הפיכה.

ד) טענה לא נכונה. דוגמה נגדית: $A = I, B = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$. הרי A הפיכה ו- $B \neq 0$ אבל

$$A + B = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 2 \end{pmatrix} \Rightarrow |A + B| = \begin{vmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 2 \end{vmatrix} = 2.$$

כלומר $|A + B| \neq 0$ ולכן $A + B$ הפיכה.

(ה) הטענה נכונה. הוכחה:

$A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ לכן ל- A יש n עמודות. נרשום

$$A = \begin{pmatrix} | & | & \cdots & | \\ u_1 & u_2 & \cdots & u_n \\ | & | & \cdots & | \end{pmatrix}$$

כאשר $u_i \in \mathbb{R}^n$.

A הפיכה $\Leftrightarrow$ העמודות של A בת"ל $\Leftrightarrow \dim(\{u_1, \dots, u_n\}) = n \Leftrightarrow$ עמודות A מהווה בסיס של $\mathbb{R}^n$.

שאלה 5

(א) המטריצה המייצגת הסטנדרטית של ההעתקה הינה

$$A = \begin{pmatrix} | & | & | \\ [T(e_1)]_E & [T(e_2)]_E & [T(e_3)]_E \\ | & | & | \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 3 & 5 \\ 1 & 0 & -2 \end{pmatrix}$$

(ב) נדרג:

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 3 & 5 \\ 1 & 0 & -2 \end{pmatrix} \xrightarrow{R_4 \rightarrow R_4 - R_1} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 3 & 5 \\ 0 & -2 & -2 \end{pmatrix}$$

$$\xrightarrow{\begin{matrix} R_3 \rightarrow R_3 - 3R_2 \\ R_4 \rightarrow R_4 + 2R_2 \end{matrix}} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix} \xrightarrow{R_4 \rightarrow R_4 + 2R_3} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

לא כל השורות מובילות לכן ההעתקה אינה "על" $\mathbb{R}^{2 \times 2}$.

(ג) כל העמודות מובילות $\Leftrightarrow$ ההעתקה חד-חד-ערכית.

(ד)

$$T(b_1) = \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \\ 0 \\ 2 \end{pmatrix}, T(b_2) = \begin{pmatrix} 8 \\ 3 \\ 9 \\ 2 \end{pmatrix}, T(b_3) = \begin{pmatrix} 3 \\ 5 \\ 13 \\ -3 \end{pmatrix}.$$

$$\left. \begin{array}{l} c_1 = e_3 + e_4 \\ c_2 = e_3 \\ c_3 = e_2 \\ c_4 = e_1 + e_2 \end{array} \right\} \Rightarrow \left. \begin{array}{l} e_1 = c_4 - c_3 \\ e_2 = c_3 \\ e_3 = c_2 \\ e_4 = c_1 - c_2 \end{array} \right\}$$

$$T(b_1) = 2e_1 + 2e_4 = 2(c_4 - c_3) + 2(c_1 - c_2) = 2c_1 - 2c_2 - 2c_3 + 2c_4 = \begin{pmatrix} 2 \\ -2 \\ -2 \\ 2 \end{pmatrix}_C$$

$$T(b_2) = 8e_1 + 3e_2 + 9e_3 + 2e_4 = 8(c_4 - c_3) + 3c_3 + 9c_2 + 2(c_1 - c_2) = 2c_1 + 7c_2 - 5c_3 + 8c_4 = \begin{pmatrix} 2 \\ 7 \\ -5 \\ 8 \end{pmatrix}_C$$

$$T(b_3) = 3e_1 + 5e_2 + 13e_3 - 3e_4 = 3(c_4 - c_3) + 5c_3 + 13c_2 - 3(c_1 - c_2) = -3c_1 + 16c_2 + 2c_3 + 3c_4 = \begin{pmatrix} -3 \\ 16 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix}_C$$

לפיכך

$$[T]_C^B = \left(\begin{array}{c|c|c} [T(b_1)]_C & [T(b_2)]_C & [T(b_3)]_C \\ \hline \end{array} \right) = \begin{pmatrix} 2 & 2 & -3 \\ -2 & 7 & 16 \\ -2 & -5 & 2 \\ 2 & 8 & 3 \end{pmatrix}$$

$$[u]_B = \begin{pmatrix} 5 \\ 3 \\ 6 \end{pmatrix} \quad \text{ה}$$

$$[T(u)]_C = [T]_C^B [u]_B = \begin{pmatrix} 2 & 2 & -3 \\ -2 & 7 & 16 \\ -2 & -5 & 2 \\ 2 & 8 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 5 \\ 3 \\ 6 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -2 \\ 107 \\ -13 \\ 52 \end{pmatrix}_C$$